

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ МИСТЕЦТВА

Освітня програма «Образотворче мистецтво»

Першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 8 від 18. 01. 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія мистецтва
Викладач (-і)	Сандюк В.С., доц. кафедри Сандюк Л.П., старший викладач кафедри
Контактний телефон викладача	Сандюк Л.П.+380672719961
Е-mail викладача	Сандюк В.С. volodymyr.sandyuk@pnu.edu.ua Сандюк Л.П. larisa.sandiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації із студентами проводяться відповідно до графіку розміщеного на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предмет вивчення навчальної дисципліни «Психологія мистецтва» – психологічні особливості творчого процесу, зокрема ознайомлення з основними поняттями психології творчих здібностей та обдарованості, історією розвитку і основними напрямками сучасних досліджень, розкриття методологічних, теоретичних та методичних основ психології творчості у сфері художньої творчості.</p> <p>Навчальна дисципліна «Психологія мистецтва» пов'язана з іншими гуманітарними навчальними дисциплінами, які викладаються в інституті, зокрема «Історія України», «Історія мистецтв».</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою курсу є реалізація фахових компетенцій у психології та надання студентам теоретико-методологічних знань з психології мистецтва, закономірностей перебігу творчого процесу, характеристик творчих особистостей, умов і закономірностей розвитку творчого потенціалу особистості, а також у формуванні та реалізації інтегративних інтелектуальних умінь і практичних навичок у майбутній професійній діяльності.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів із системою знань про психологію творчості людини; - розглянути джерела особистісної активності, природу творчих здібностей і закономірності творчої діяльності людини; - розглянути здібності та закономірності творчої діяльності людини; - сформулювати у студентів навички діагностики творчих здібностей; - сприяти розвитку практичних умінь, володінню навичками професійної та особистісної рефлексії та саморозвитку; - сприяти розвитку вміння розв'язання проблемних ситуацій взаємодії у професійних умовах творчими способами. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13 Здатність працювати в міжнародному контексті.

ФК 8 Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури творчості.

ФК 10 Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ФК 12 Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Результати навчання

11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Введення до психології мистецтва. Мистецтво та його види (візуальні та часові, візуальночасові). Проблеми психології мистецтва.	2	2	6
Тема 2. Проблеми психології мистецтва Теорії творчості.	2	2	6
Тема 3. Аналіз досліджень зорового сприйняття та уяви в контексті психології мистецтва. Уява та творчість.	2	2	9
Тема 4. Психологія художнього сприйняття. Особливості художнього сприйняття. Колір, форма, світло і тінь, перспектива у художньому сприйнятті.	2	2	9
Тема 5. Дослідження творчості та творчих здібностей.	2	2	10
Тема 6. Психологія живопису. Живописні стилі, особливості їх впливу на психіку людини.	2	2	10
Тема 7. Творчість як форма терапії. Творчість і хвороба. Арт-терапія, її види.	2	4	10
	14	16	60
6. Система оцінювання дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання з навченої дисципліни проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, виявлення якості засвоєних компетентцій, формування рейтингу успішності. Оцінювання результатів навчання відбувається на принципах систематичності, об'єктивності та прозорості.</p> <p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</p>		

Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Психології мистецтва» проводиться у формі екзамену. Екзамен передбачений в кінці 3 семестра. Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.

Шкала оцінювання			
Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1-25			Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Оцінювання результатів навчання з дисципліни передбачає поточне оцінювання на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, а також складання екзамену.

Загальна система розподілу балів за різні види робіт

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 1.	4
Тема 2.	4
Тема 3.	4
Тема 4.	4
Тема 5.	4
Тема 6.	4
Тема 7.	4
Самостійна робота	
Тема 1.	3
Тема 2.	3
Тема 3.	3
Тема 4.	3
Тема 5.	3
Тема 6.	3
Тема 7.	4
Екзамен	50
Заг. к-ть	100

<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами самостійної роботи. Самостійна робота передбачає виконання студентами завдань до кожної теми згідно силабуса. Це завдання пов'язані із роботою із словниками, виконанням рефератів, презентацій тощо.</p> <p>Конвертація балів за кожну тему самостійної роботи:</p> <table border="1" data-bbox="612 521 1500 750"> <thead> <tr> <th>Національна оцінювання</th> <th>шкала</th> <th>Конвертація у бали</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td></td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="612 824 1500 1052"> <thead> <tr> <th>Національна оцінювання</th> <th>шкала</th> <th>Конвертація у бали</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td></td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали	5		4	4		3	3		2	2		-	Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали	5		3	4		2	3		1	2		-
Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали																													
5		4																													
4		3																													
3		2																													
2		-																													
Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали																													
5		3																													
4		2																													
3		1																													
2		-																													
<p>Практичні заняття</p>	<p>Практичні заняття передбачають вивчення студентами тем згідно силабуса. Студенти усно та письмово відповідають та обговорюють питання відповідної теми заняття, готують наукові виступи, проходять тестування.</p> <p>Система оцінювання практичних занять визначена у Положенні про «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».</p> <p>Конвертація балів з навчальної дисципліни за кожну тему практичного заняття:</p> <table border="1" data-bbox="612 1500 1500 1729"> <thead> <tr> <th>Національна оцінювання</th> <th>шкала</th> <th>Конвертація у бали</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td></td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали	5		4	4		3	3		2	2		-															
Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали																													
5		4																													
4		3																													
3		2																													
2		-																													
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Умови допуску до підсумкового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (</p>																														

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf) та згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

Студент допускається до семестрового контролю при відсутності пропусків занять та виконанні усіх видів робіт передбачених силябусом навчальної дисципліни.

Здобувач не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав менше ніж 25 балів. У цьому випадку йому у відомості робиться запис “не допущений” і виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача кафедри, виконання у визначений кафедрою строк, здобувачем вищої освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.

Підсумковий контроль

Вивчення дисципліни передбачає складання всіма студентами екзамену у письмовій формі. Екзамен проводиться в кінці третього семестра та охоплює теми № 1-7. На екзамен виносяться три питання.

Конвертація балів за екзамен:

Національна шкала оцінювання	Конвертація у бали
5	45-50
4	35-44
3	25-34
2	-

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами письмових робіт: письмових тестових завдань, експрес-опитувань на практичних заняттях тощо.

Академічна доброчесність:

Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:

1. Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та

поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;

3. Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацювання літератури із лекційних курсів.

Додаткові бали

Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять.

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали.

Неформальна освіта

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

1. Рекомендована література

1. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам'янець-Подільський :Видавець Зволейко Д.Г., 2015. 432 с.
2. Дуткевич Т.В. Володченко М.А. Соціальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друк-Сервіс», 2012. 132 с.
3. Дуткевич Т.В. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій і практикум) : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 228 с.
4. Максименко С.Д. Загальна психологія : навч.посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 272 с.
5. Москвічова Ю. О. Історія мистецтв у контексті світової культури: навчально-методичний посібник: у 3-х т. Т. 3. Херсон: Видавництво ОЛДПЛЮС, 2021. 179 с.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2019. 448 с.
7. Роменець В. А. Психологія творчості. Київ : Либідь, 2001. 288 с.
8. Столяренко О.Б., Чайковська О.М. Вікова психологія : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2016. 252 с.
9. Столяренко О.Б., Бабюк Т.Й. Методи психолого-педагогічного дослідження : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2019. 142 с.

10. Самойленко О. Психологія мистецтва: сучасні музикознавчі проєкції. монографія. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 236 с.
11. Туриніна О. Л. Психологія творчості : навч. посіб. Київ : МАУП, 2007. 160 с

Інформаційні ресурси

1. Образотворче мистецтво з методикою викладання. URL: <https://studfile.net/preview/5185909/>
2. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво (основи образотворчої грамоти). URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2815.pdf>
3. Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів URL: <http://mon.gov.ua/content/derz-stan.pdf>

Викладач _____ ст.викл. Сандюк Л.П.